

Ef. 4, 1-6 – preek – NGKE -HA- 28-8-2016

Heilig Avondmaal 3: ‘Geloven in eenheid’

Heel houden

Deze vaas is een erfstuk.

Ik vind hem niet direct mooi, maar hij zou best wel eens heel wat waard kunnen zijn.

De vaas staat een beetje gevaarlijk bij ons boven op een kast.

Mijn belangrijkste zorg is dat de hij heel blijft.

Totdat we weten wat hij waard is.

[beeld van een bak met scherven]

Dit is ook een vaas, maar niet zoals hij bedoeld is.

Daar zijn we het allemaal over eens.

Je herkent nog wat het was, maar het is niet meer wat het zou moeten zijn.

‘Heel houden’ is dus het devies bij een vaas.

Daarover gaat het vandaag: over ‘heel houden.’

Heilig Avondmaal 3: ‘Geloven in eenheid’

Indrukken bij het avondmaal

De Heer Jezus laat ons vandaag het avondmaal vieren.

In sommige kerkelijke tradities vier je dit iedere samenkomst (de mis).

En niet één keer in de twee maanden zoals wij dat gewend zijn.

Daar is iets voor te zeggen.

Want het avondmaal is zoiets als 'back to the basics' voor iedere christen (ook voor jongeren...)

De Heer Jezus wil je steeds weer opnieuw terugbrengen bij de basisprincipes van geloof.

De **eerste indruk** die Hij je geeft is deze: je Heer brengt je in gedachten steeds weer naar de voet van het kruis.

'Zoals brood en wijn, mijn lichaam en bloed voor jullie.'

Dat is een belangrijk moment om regelmatig bij stil te staan.

- Het vertelt je iets over jezelf: 'wat ik ook van mezelf denk (het valt toch best mee met me), het is nodig dat er zo'n offer voor me gebracht werd. Jezus zet mijn leven in een ander licht.

- het vertelt iets over de Heer Jezus: Hij had dit voor me over, nog voordat ik hem dat kon vragen. Zoveel houdt Hij dus van me

- De Heer is bezorgd om me: daarom steeds weer dat avondmaal. Hij bindt me op het hart dat ik het niet alleen red en mezelf dus ook niet moet gaan proberen te redden.

De **tweede indruk** die je krijgt is deze: zoals brood en wijn in je lichaam opgenomen worden en er niet meer van te onderscheiden zijn, zo heb Ik, je Heer, mezelf met jullie verbonden. Ik heb jullie opgenomen in mijn lichaam.

Er is maar één voorwaarde aan, laat dat toe.

Hij vraagt ons zijn keuze voor ons te bevestigen (Zoals bij een computer: annuleren of OK?). Dat is nl. van levensbelang: dat je het zelf ook wilt.

Over de **derde indruk** hebben we het vandaag: jullie krijgen allemaal een stukje van hetzelfde brood. Zoals al die stukjes bij elkaar horen in één brood, zo horen jullie allemaal bij elkaar en zijn jullie eigenlijk allemaal een lichaam.

We delen vandaag één brood, maar we delen ook één lichaam, het lichaam van Christus. Besef je dat?

Verbonden met Christus zijn we dus ook verbonden met elkaar.

Partners in de zonde, lotgenoten in de verlossing.

-> Jezus leert ons 'geloven in eenheid' in de dubbele betekenis:

'vertrouwen in eenheid te hebben' en 'samen te geloven'.

Ieder avondmaal opnieuw: 'back to the basics'.

De Heer over eenheid

In de brief aan de gemeente van Efeze is Paulus aan het woord, maar hij spreekt namens de Heer.

Dus ik ga er van uit dat hij onder woorden brengt, wat de Heer onder eenheid verstaat.

Ik wil er bij dit avondmaal kort drie dingen over zeggen.

1. Eenheid is (een) gegeven

Tegenwoordig kunnen we ons kerkelijke verdeeldheid maar moeilijk voorstellen.

We 'moeten daar wat aan doen', vinden we.

Maar in de brief aan de gemeente van Efeze staat heel iets anders: eenheid is niet het eindresultaat van ons werk, eenheid is gegeven.

De Gever wordt hier ook genoemd, het is de Geest zelf (3).

Wie zich toevertrouwt aan de Heer Jezus ontdekt overal lotgenoten!

Méer dan dat: een vreemde - soms niet te verklaren- verbondenheid.

Mensen die je nauwelijks kent, komen je toch bekend voor.

Je denkt, redeneert en leeft in dezelfde Geest, zo blijkt.

Dat moet we steeds weer leren zien. Dat dit al zo is.

De kerkelijke verdeeldheid in Ermelo, Putten en Harderwijk, is daarom geen teken van ons gebrek aan inspanning.

Het is een gevolg van een enorm verlies dat we samen geleden hebben.

We zijn iets kwijtgeraakt dat wezenlijk is voor de gemeente van Christus. En daar leven we nu al eeuwen mee.

We hebben het niet heel kunnen houden en de brokstukken zijn voor iedereen zichtbaar.

Ieder avondmaal brengt dat opnieuw aan het licht.

Dat is een verlies voor de verkondiging van het evangelie:

'de volgelingen van Jezus kunnen niet met elkaar door één deur.'

Maar gelukkig vertelde iemand me ook: 'ik heb voor deze gemeente gekozen omdat het één grote familie is.' Kijk, dat is wat Jezus bedoeld. Kostbaar gekregen goed dat heel moet blijven.

Laten we dat dus heel houden.

Immers er is maar één Heer, één geloof, één doop en één gezamenlijke hoop. God is niet verdeeld, hoe kunnen wij dat dan wel zijn?

2. Eenheid is toch een gevolg van onze inspanning!

En toch roept Paulus ons op: "alles op alles te zetten." (3 'span u in...')

Niet om de eenheid te bewerkstelligen, maar om die te 'bewaren'

Je kunt die dus wel kwijtraken, daar hebben wij een verantwoordelijkheid in.

Een beetje van Maggi en een beetje van mezelf, zo de reclame.

Eenheid van gelovigen is 'veel van de Geest en een beetje van onszelf.'

Toen ik een jaar of tien was, maakte ik het iedere zondag weer mee.
 In ons dorp liepen we naar de kerk.
 Niet zozeer uit principe maar het dorp is gewoon heel klein.
 Het merendeel van het dorp was op dezelfde tijd op weg naar twee kerken: de synodale en vrijgemaakte.
 Er was ook een Hervormde kerk, maar die kerkgangers kwamen we nooit tegen.
 Het kan niet missen of je kwam elkaar in het dorp ergens tegen.
 In het eerste begin groette men elkaar maar nauwelijks.
 Dat lag zo'n 25 jaar na de scheuring kennelijk nog gevoelig.
 Zo ben ik opgegroeid met de onuitgesproken gedachte: 'er zijn meer kerken en je moet naar de goede gaan. De juiste kerk (ware kerk) is die waar je de waarheid hoort.'
 En je bent loyaal aan je ouders en je kerk: dat vond ik zelf toen ook. 'Het is mijn verantwoordelijkheid me aan de waarheid vast te houden.' (Herkennen jullie dat?)

Maar opvallend is hier dat Paulus het niet allereerst over de waarheid heeft, maar over de manier waarop wij met elkaar omgaan.
 Eenheid begint bij onze bescheidenheid, waardoor je voorzichtige uitspraken gaat doen. En groeit door onze mildheid waardoor we ons in de ander kunnen inleven.
 Eenheid koestert zich in onze grootmoedigheid, waardoor we lang geduld kunnen hebben met de ander en ze bloeit op door de manier waarop we de elkaars eigenaardigheden in liefde verdragen.
 Onze manier van doen houdt de gemeente heel.

Trouwens, laat ik dat ook even zeggen:
 zonder waarheid, d.w.z. het dienen van de Heer Jezus zoals Hij dat wil, kan er ook geen eenheid zijn. Het is een spanningsveld tussen twee polen waarheid en liefde.
 Waarheid zonder liefde kan geen waarheid zijn. Liefde en eenheid horen immers bij Jezus' boodschap.

Chesterton zei: 'een mens moet aan zichzelf twijfelen, maar niet aan de waarheid.'

Ik wil de vorige generaties niet veroordelen. Kerkstrijd overkwam hen vaak en zij moesten er op reageren.
 We kunnen wel leren van wat zij hebben meegemaakt. Wanneer het gesprek over de waarheid liefdeloos wordt, hebben we de waarheid ook verloren.
 De waarheid kan niet zonder liefde,
 met de liefde raken we niet alleen de band van de vrede,
 maar ook de waarheid kwijt.

3. Eenheid wordt in iedere tijd opnieuw bedreigd

Ik denk dat veel jongeren hier al die verschillende kerken niet zo snappen. (Klopt dat?).

Het zal jullie meer moeite kosten om loyaal te zijn aan je ouders en aan jullie kerk, denk ik.

Jullie houden ons de spiegel voor: waarom zo!

Maar jullie lopen weer een ander gevaar.

Er zijn talen waarin geen woord voor 'ik' en 'mij' is.

Waarom? Er zijn dan zoveel mensen die in zo weinig ruimte moeten leven, dat je je persoonlijke ruimte niet kunt permitteren.

Je leeft zo met elkaar samen, dat er eigenlijk geen 'ik' overblijft.

Dat kunnen wij ons in deze tijd helemaal niet meer voorstellen.

Wij zijn gewend aan onze persoonlijke ruimte: een eigen kamer, de opleiding die wij uitkiezen, tijd voor je zelf en geld voor jezelf.

Je kunt tegenwoordig zelfs de vreemde uitspraak horen:

'Persoonlijk, ben ik van mening...'

Hoe persoonlijk kan het worden denk ik wel eens.

[Het verhaal van Zwolse jongeren die belijdenis doen in de achtertuin en niet in hun gemeente]

Die persoonlijke ruimte kan voor óns weer een bedreiging voor de eenheid worden. We vinden het lastig om bij een groep te horen en verplichtingen te hebben. En dus zoeken we meer en meer onze persoonlijke ruimte, laten de groep (lees de gemeente) los en worden we gelovigen zonder kerk.¹

En dan gaat bij de eenheid om een andere reden verloren. We zijn niet bescheiden genoeg om onze persoonlijke ruimte met anderen te delen, niet mild genoeg om een ander te begrijpen, niet grootmoedig genoeg om geduld met elkaar te hebben en hebben gewoon te weinig liefde om het met elkaar uit te houden.

En dan houden wij het om heel andere reden ook niet heel.

In plaats van dat de gemeente scheurt, gaan we er tegen één voor één uit weg.

De Heer Jezus heeft ons vandaag bij elkaar geroepen voor de maaltijd.

Hij laat ons zien dat we de verlossing samen krijgen, als groep.

Dat we horen te geloven in eenheid.

Laten we dat heel houden!

Amen

¹ <http://www.trouw.nl/tr/nl/4716/Christendom/article/detail/3801555/2014/12/01/Geloven-kan-prima-zonder-kerk.dhtml>